

Borden en bakens

Een auto wordt in de vluchtstrook van de snelweg geparkeerd en twee mannen stappen uit met een bord in hun handen. Even kijken ze naar links, daarna steken ze met een snelle looppas de snelweg over. Ze kunnen nog net voor een paar aanstormende auto's langs. Eén misstap is voldoende voor een fataal ongeluk. Gelukkig, het gaat nog net goed.

Deze situatie is waar gebeurd, ergens tussen Deventer en Enschede, juli 1995. De twee mannen moesten het eerste bord plaatsen voor een wegafzetting en deden nogal onverantwoord. Het plaatsen van wegafzettingen kan gevaar opleveren. De Inspectiedienst SZW (voorheen Arbeidsinspectie) noemt dat gevaar soms 'levensbedreigend'. Aan de risico's van het plaatsen en weg nemen van wegafzettingen kunnen wegwerkers zelf het één en ander doen, door een aantal regels in acht te nemen. De twee mannen die de snelweg overstaken, hadden beter een rijdende afzetting kunnen gebruiken. Het wordt zelfs verplicht om een auto te gebruiken, die op een gegeven moment een verlicht bord achter zich uitklapt. Op dat bord staat met een pijl aangegeven dat automobilisten de andere rijstrook moeten nemen. Zorg ervoor dat u voldoende afstand houdt tussen de mobiele actiewagen en de plaats waar de afzetting komt. Als het mogelijk is zo'n 150 á 200 meter. Zo sluit u vrij eenvoudig en met zeer weinig risico een weggedeelte af. De zogeheten mobiele actiewagen zal overigens in veel gevallen worden toegerust met een 'botsabsorber', een kreukelzone. Als een automobilist achter op deze wagen rijdt, vangt deze kreukelzone de klap op, zodat de bestuurder van de actiewagen en de automobilist beter zijn beschermd.

Gouden regels

Bij het plaatsen van wegafzettingen is een gouden regel dat van buiten naar binnen wordt geplaatst. Eerst worden de borden neergezet die het verst van de werkplek af moeten komen, daarna wordt naar binnen (richting werkplek) gewerkt. Het verwijderen van borden gebeurt net andersom: daarbij wordt van binnen naar buiten gewerkt. Zonder overleg is het eigenlijk onmogelijk om een goede wegafzetting neer te zetten. Het werken aan wegen is teamwork, waarbij de wegbeheerder en uitvoerder een belangrijke rol spelen. Zorg dat u goed met hen overlegt en de instructies naleeft. Is er onduidelijkheid, los dat dan samen op. Samenwerking is eigenlijk bij alle werkzaamheden van groot belang. Ga nooit alleen langs de weg werken, is één van de adviezen voor veilig werken. Zorg dat u in ieder geval samen met een collega bent. Mocht er iets gebeuren, dan is er altijd hulp. Bij het werken aan de weg in de bebouwde kom, heeft u niet alleen met uzelf te maken, maar ook bijvoorbeeld met bewoners van huizen. Zorg ervoor dat zij hun woningen nog kunnen bereiken. Ook moet er doorgang mogelijk zijn voor bijvoorbeeld ambulances, brandweertwagens en politieauto's. En mocht u onverhoopt zelf een van deze hulpverleners nodig hebben: zorg dan dat u weet waar de telefoon staat en wie u moet inschakelen.

Maatregelen

Om de veiligheid bij het werken langs de weg te vergroten, komen er nieuwe regels. Enkele daarvan worden nu al ingevoerd, zoals het gebruik van de al genoemde 'botsabsorber'. Daarnaast is bepaald dat er een vrije werkruimte moet zijn van zestig centimeter. Deze werkruimte komt tussen de rijstrook en het wegvak waarop wordt gewerkt. Let erop dat er in die ruimte geen materieel of materiaal komt te staan. De werkruimte is er enkel en alleen voor de wegwerker. Daarnaast zullen er meer stalen of betonnen keringen worden gebruikt. Die komen in de plaats van de oranje kegels. Alleen bij kleine, kortdurende werkzaamheden, zoals onderhoud aan de vangrail, mogen de kegels nog worden neergezet.

Negen tips voor veiligheid

1. Draag altijd de juiste veiligheidskleding, zodat u goed zichtbaar bent. Zorg dat de kleding schoon is en laat hem tijdig vernieuwen.
2. Volg de richtlijnen en aanbevelingen op voor maatregelen bij werk in uitvoering.
3. Gebruik ook voor simpele klusjes en werkzaamheden op de vluchtstrook altijd een afzetting.
4. Voorkom dat tijdelijke maatregelen in strijd zijn met de permanente verkeersaanwijzingen. Dek de tegenstrijdige, permanente borden af.
5. Gebruik uitsluitend goed onderhouden materieel. Zorg ervoor dat bebakening en bebording goed zichtbaar worden geplaatst, stevig staan en niet kunnen omvallen, wegglijden of door de wind gedraaid kunnen worden.
6. Probeer de afzetting te zien door de ogen van de weggebruiker; rij er zelf langs, ook al is de afzetting door derden geplaatst.
7. Zet de weg niet over een langer stuk af dan noodzakelijk en laat de afzetting niet onnodig lang staan. Dit voorkomt irritatie en agressie bij de weggebruiker.
8. Gebruik tijdens nachtwerkzaamheden en bij slechte weersomstandigheden (volledig) reflecterend bebakeningsmateriaal; breng op niet-reflecterend materiaal goede aanstraalverlichting aan.
9. Gebruik bij slechte weersomstandigheden en in het donker in een langsafzetting geen kegels maar bakens, bij voorkeur met volledig retroreflecterend materiaal of voorzien van een obstakellamp.